ಆದಿತ್ಯವಾರವಾದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲ ಅವರವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಬಟ್ ಊಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಎಲ್ಲೂ ನಿಲ್ಲಬೇಡಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ನೀವು ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು' ಎಂದು ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದಳು.

'ಏನು ಈ ದಿನದ ಸ್ಪೆಶಲ್?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ರಾಯರು, 'ನಾನು ಇದೀಗ ತಾನೇ ಚೇತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನಷ್ಟೇ! ಬರೇ ಸಾರನ್ನ ಮಾತ್ರ ಸಾಕು ಜಯಂತಿ'.

'ಸಾರನ್ನವೋ ಪಂಚಭಕ್ಷ ಪರಮಾನ್ನವೋ! ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಮೂಗು ತೂರಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ'.

'ಆದ್ರೂ ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಜಯಂತಿ', ನೀನೇನೂ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಮಾಡಬೇಡ, ಯಾಕೆಂದರೆ ನಾನು ಹೋಗುವ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರೆ 'ಒಲ್ಲೆ' ಎನ್ನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಿನಗೆ ಸ್ವೀಟ್ ಗೀಟು ಮಾಡಬೇಕು ಅನಿಸಿದರೆ ರಾತ್ರೆಗೆ ಮಾಡು'.

ಜಯಂತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದಳು. ಮುಂದೆ ರಾಯರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ತಾನು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರು. ಹಳೆ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳ ಕುರಿತು ಜಯಂತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಲು ಹತ್ತಿ 'ಅವರಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಯಿತಾ?', 'ಇವಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತಾ?', 'ಆತ ಈಗ ಏನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ?' ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಜಯಂತಿ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕಾರಿನ ಡ್ರೈವರ್ ಜಯಂತಿಗೂ ರಾಯರಿಗೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ.

'ಬರ್ತೇನೆ ಜಯಂತಿ' ಎಂದು ರಾಯರು ಕಾರುಹತ್ತಿ ಹೊರಟರು. ಸಂಜೆ ಆರರ ಸುಮಾರಿಗೆ ರಾಯರು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೇ ಬರಲಿ ಎಂದುಕೊಂಡ ಜಯಂತಿ ರಾಯರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಗುಲಾಬ್ ಜಾಮೂನ್, ಫ್ರೈಡ್ ರೈಸ್, ಚಪಾತಿ ಮತ್ತು ಕೂರ್ಮ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾದರು. ಜೊತೆಗೆ 'ಮಾತಿಗೆ ಕುಳಿತರೆ ಸಮಯ ಹೋದದ್ದೇ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಅಣ್ಣನಿಗೆ. ತಾನು ಮಾಡಿಟ್ಟ ಅಡುಗೆ ತಣ್ಣಗಾದರೆ?' ಎಂದು ತನ್ನೊಳಗೇ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಾ ನಡುವೆ ಮಗಳು ಆಯುಷಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಳು. ಆಮೇಲೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ರಾಯರಿಗೂ ಫೋನು ಮಾಡಿ 'ಎಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ ಈಗ? ನೀವು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತೀರಿ?' ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದಳು. ರಾಯರು 'ಇಲ್ಲ, ಬೇಗ ಬರುವವನಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದರು.

ಸಂಜೆ ಏಳರ ಸುಮಾರಿಗೆ ರಾಯರು ರಾಂಪುರದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಜಯಂತಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಕಾರಿನಿಂದ ಇಳಿದವರೇ ಡ್ರೈವರ್‌ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ನೋಟುಗಳನ್ನು ಟಿಪ್ಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, 'ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬೇಗ ಬಾಪ್ಪ' ಎಂದು ಡ್ರೈವರನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡ ಜಯಂತಿಗೆ 'ನೀನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಡ್ರೈವರ್ ನೈಸ್ ಫೆಲೋ' ಎಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ, 'ತುಂಬಾ ಸುಸ್ತಾಗಿದೆ ಮಾರಾಯ್ತಿ. ಹೋದದ್ದೆಲ್ಲ ಅದು ಇದು ಎಂದು ಬೇಕಾದ್ದು ಬೇಡವಾದದ್ದು ಎಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತಳ್ಳಿ ಈಗ ಬಸುರಿಯ ಹಾಗಾಗಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದು ನಕ್ಕರು.

ಜಯಂತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 'ಒಂದು ಮಗುವನ್ನೂ ಹೆರದ ನಿಮಗೆ ಬಸುರಿಯ ಕಷ್ಟ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು? ಸುಮ್ಮನೆ ಹೆಣ್ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಂಪಥಿ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ!' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನಕ್ಕಳು.

ಇಬ್ಬರೂ ಡೈನಿಂಗ್ ಟೇಬಲಿನಲ್ಲಿ ಇದಿರು ಬದಿರು ಕುಳಿತು 'ಸಾಕು ಸಾಕು, ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ' ಎಂಬ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲೇ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಎದ್ದರು. ರಾಯರಿಗೆ ಬಹಳ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಜಯಂತಿಯ ಕೈಯಡಿಗೆಯ ಫ್ರೈಡ್ ರೈಸ್, ಚಪಾತಿ ಮತ್ತು ಕೂರ್ಮ ತುಂಬ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಆಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾ 'ನಮ್ಮ ಸರೋಜ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ ಜಯಂತಿ! ಬಟ್ ಯಾಕೋ ಅದನ್ನು ತಿಂದು ತಿಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಅನಿಸುವುದು ನನ್ನ ದೌರ್ಬಲ್ಯ. ಬಹುಶಃ ಹೆಣ್ಣಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಗಂಡಸಿನ ಮನಸ್ಸು ಹೀಗೇ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅನೇಕರು' ಎಂದು ಜಯಂತಿಯ ಮುಖ ನೋಡಿದರು.

ಜಯಂತಿಯ ಮುಖ ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗುವ ಹೊತ್ತಿನ ಪಡುವಣ ದಿಗಂತದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಆದರೂ ಆಕೆ 'ನಾನು ನನ್ನ ಗಂಡ ವಿಧಿವಶರಾದ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ' ಎಂದಳು ಗಂಭೀರವಾಗಿ.

'ಅದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತು ಜಯಂತಿ. ಡೋಂಟ್ ಮಿಸ್ ಅಂಡರ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಮಿ. ಸುಮ್ಮನೇ ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೇ' ಎಂದು ರಾಯರು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ನೀಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡದ ಜಯಂತಿ, 'ಅಣ್ಣ, ಅದೆಲ್ಲ ಮರೆತುಬಿಡಿ. ಈಗ ನಾಳೆ ನೀವು ನನ್ನ ಅಳಿಯ ಮತ್ತು ಮಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಬೇಕಲ್ವ? ಹೇಗೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೀರಾ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, 'ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು ಎಂದು ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಕ್ಲೂ ಕೊಟ್ಟು ನಿಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ! ನನಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾರ ಹೆಲ್ಪ್ ತಗೊಳ್ಳಲೂ ಇಷ್ಟ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ತವರುಮನೆಯವರು ಅಂತ ನನಗೆ ಇರುವುದು ಅಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಣ್ಣನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಫ್ಟ್‌ನೆಸ್ ಇದ್ದರೂ ಅತ್ತಿಗೆ ನನ್ನಣ್ಣನಲ್ಲಿ 'ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಯಾಕೆ ಆ ಉಸಾಬರಿ?' ಎಂದು ನನ್ನೆದುರೇ ಗದರಿದ್ದಿದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತ 'ಹಾಗಲ್ಲ ಇವಳೇ, ಒಂದು ಸಂಸಾರ ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡುವುದು? ನಿನಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಹಂಕಾರ ಬೇಡ. ಆದರೆ ನಿನಗೂ ಮಗಳಿದ್ದು ಅವಳಿಗೆ ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಎದುರಾದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಹೇಳು?' ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಛೇಡಿಸಿದ್ದ. ಆಗ ಅವಳು, 'ನಿಮ್ಮ ತಂಗಿಯ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಅಣ್ಣ ಅಂತ ಇದ್ದದ್ದು ಕೇವಲ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಎನ್ನುವುದು ನೆನಪಿಲ್ಲವಾ ನಿಮಗೆ? ಆಗ ಆ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯ ಇದ್ದ. ಈಗ ಅವನೆಲ್ಲಿ?' ಎಂದು ನನ್ನ ಎದುರಲ್ಲೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಂಗಿಸಿದ್ದಳು. ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ನನಗೂ ನಿಮಗೂ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟು ಅಂತ ಆಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಬಟ್ ಅವಳ ತರ್ಕ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಿರಲೂಬಹುದು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ–

'ನೋಡಿ ಅಣ್ಣ, ನಾನೀಗ ಮಗಳಿಗೆ ಡೈವೋರ್ಸು ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಅಳಿಯಂದಿರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆಯಲ್ಲ. ಅದು ಏನು? ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಇದೆಯೇ? ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಕೇಳಲಾಗದ್ದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾಳೆ ನೀವು ಕೇಳಬಹುದಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಆತ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವ ಧೈರ್ಯ ನನಗಿಲ್ಲ. ಅಫ್‌ಕೋರ್ಸ್ ಕೊನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಆಗಲಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಹಟ'.

ರಾಯರು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮೌನವಾದರು. 'ನಾನು ಗಂಡು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಿನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನಿನ್ನಳಿಯನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಒಳಗನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಬಟ್, ಆತ ನನಗೂ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ!' ಎಂದರು ಆತಂಕದಲ್ಲಿ.

'ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಆತ ಕೆಟ್ಟವನಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನೇ ಅವನಲ್ಲಿ ಹೀಗಂತೆ ಅಲ್ವಾ ನಿನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆ?' ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತಾದರೂ ಹೆಂಗಸಾಗಿ ಕೇಳಲು ನನಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಗಂಡಸಿನ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸಾದ ನಮಗೆ ಯಾವ ಅನುಭವ ಇರುತ್ತದೆ ಹೇಳಿ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದ ಜಯಂತಿ, ರಾಯರ ಮುಖವನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ 'ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯ ಬೆಡ್‌ರೂಮಿನ ಸಂಬಂಧ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಾವು ಕಾಮವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲೇ. ಕಾಮಕ್ಕೆ ಬೆಳಕಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖವೂ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹುತೇಕ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಭೇದ ಇಲ್ಲ' ಎಂದಳು.

ರಾಯರಿಗೆ ಜಯಂತಿಯ ಮಾತು ಇಷ್ಟವಾಯಿತು. ಈಕೆ ತುಂಬಾ ನೇರ ಮತ್ತು ದಿಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣಾಗಳು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ರಾಯರು ಯೋಚಿಸಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ರಾಯರು ಎದ್ದು ನಿತ್ಯವಿಧಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, 'ನಮಸ್ಕಾರ ಸರ್' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಡ್ರೈವರ್ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ. 'ನಮಸ್ಕಾರ' ಎಂದು ಪ್ರತಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ ರಾಯರು, 'ನಿಮ್ಮ ಡ್ರೈವರ್ ವೆರಿ ಪರ್ಫೆಕ್ಟ್' ಎಂದು ಜಯಂತಿಗೆ ಹೇಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಜಯಂತಿ ಡೈನಿಂಗ್ ಟೇಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಇಡ್ಲಿ ಸಾಂಬಾರು ಚಟ್ನಿ ಇಟ್ಟು 'ಬನ್ನಿ' ಎಂದು ರಾಯರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತು ಕಿಲೋ ಮೀಟರಿನಷ್ಟು ದೂರ ಕ್ರಮಿಸಿ ರಾಯರು ಮತ್ತು ಜಯಂತಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಯುಷಿಯ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಡ್ರೈವರ್ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಾರ್ನ್ ಹೊಡೆದು 'ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ' ಎಂಬ ಸಂಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟ. ಬಾಗಿಲು